

Nuomonė „Sanglaudos politikos indėlis įgyvendinant strategiją „Europa 2020““

(2011/C 15/03)

REGIONŲ KOMITETO IŠVADOS

- Regionų komitetas turi struktūriniu būdu – taip pat ir pasitelkiant „Europa 2020“ stebėsenos platformos surengtus duomenis – dalyvauti toliau įgyvendinant strategiją „Europa 2020“. Todėl į Europos Komisijos pavasario Europos Vadovų Tarybai skirtą metinę ataskaitą turi būti įtrauktas konkretus skyrius dėl vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo įgyvendinant šią strategiją,
- sanglaudos politika turi ir toliau būti orientuota į ES sutartyje įtvirtintus tikslus stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, visų pirma mažinant regionų išsivystymo lygio skirtumus ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų atsilikimą. Laikantis šios prielaidos, sanglaudos politika labai prisidės prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo,
- tik taikant visas sritis apimančią sanglaudos politikos požiūrį galima užtikrinti, kad visi Europos Sąjungos regionai turėtų galimybę aktyviai dalyvauti įgyvendinant strategiją „Europa 2020“,
- tai galėtų pavykti pasitelkiant vietos ir regionų valdžios institucijų teritorinį paktą, kuriame Europos institucijų lygiu būtų apibrėžtas vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimas įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ ir pateikiamas pasiūlymas dėl teritorinių paktų, kurie valstybių narių lygiu galėtų sudaryti struktūruotą valdžios institucijų dalyvavimo galimybę, atsižvelgiant į jų kompetenciją.

Pagrindinis pranešėjas:	Dr. Michael Schneider (DE/ELP), Federacinių reikalų ir Europos reikalų valstybės sekretorius įgaliotasis Saksonijos-Anhalto žemės atstovas prie Vokietijos federalinės vyriausybės
Pamatinis dokumentas:	Pirmininkaujančios Belgijos prašymas pateikti nuomonę

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Ižanginės pastabos

1. nurodo, kad Europos Komisijos komunikate ir Europos Vadovų Tarybos išvadose dėl strategijos „Europa 2020“, pateikiami svarbūs sprendimai dėl būsimo ES politikos formavimo puoselėjant tvarų augimą, naujoves ir užimtumą,

2. pabrėžia, kad per vėliau vykusias diskusijas Europos institucijos susitarė dėl pagrindinių tikslų ir veiklos prioritetų, kurie ateinančiais mėnesiais turėtų būti paremti pavyzdinėmis iniciatyvomis ir teisės aktų pasiūlymais,

3. atkreipia dėmesį į tai, kad toliau tobulinant strategiją ypatingai svarbus vietos ir regionų valdžios institucijų išsipareigojimas ir aktyvus dalyvavimas, taigi būtina suteikti joms didesnę vaidmenį įgyvendinant naująją strategiją,

4. šiomis aplinkybėmis pastebi, kad vienas pagrindinių strategijos „Europa 2020“ sėkmės veiksnių yra tikslingas vietos ir regionų valdžios institucijų potencialo ir išteklių naudojimas,

5. pabrėžia galimą ypatingą ES sanglaudos politikos įnašą įgyvendinant strategiją „Europa 2020“,

6. todėl palankiai vertina pirmininkaujančios Belgijos kreipimąsi į Regionų komitetą su prašymu parengti nuomonę dėl sanglaudos politikos vaidmens įgyvendinant strategiją „Europa 2020“,

7. primena, kad Regionų komitetas pastaraisiais metais aktyviai dalyvavo kuriant Lisabonos strategiją ir užtikrinant vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą ją įgyvendinant, o taip pat pateikė pasiūlymų dėl būsimo strategijos „Europa 2020“ formavimo,

8. atsižvelgdamas į tai, visų pirma atkreipia dėmesį į šiuos dokumentus:

— Regionų komiteto baltąją knygą dėl daugiapakopio valdymo⁽¹⁾, kurioje, atsižvelgiant į teritorinę sanglaudą,

⁽¹⁾ Regionų komiteto baltoji knyga dėl daugiapakopio valdymo, CdR 89/2009 fin.

skatinamas nuoseklus vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimas ES sektorių politikoje,

— nuomonę dėl Lisabonos strategijos ateities po 2010 m.⁽²⁾, kurioje buvo nustatyta, kad naujoji strategija turėtų būti pagrįsta dabartinės partnerystės struktūromis,

— nuomonę dėl sanglaudos politikos ateities⁽³⁾, kurioje nurodoma, kad sanglaudos politika ir toliau turi būti svarbus Europos integracijos proceso ramstis,

Tikslai: strategija „Europa 2020“ ir sanglaudos politika yra tiesiogiai susijusios

9. pabrėžia, kad pagrindinis atspirties taškas vertinant būsimą sanglaudos politikos vaidmenį įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ turi būti sutarčių nuostatos ir įvairių ES politikos sričių tikslai,

10. šiomis aplinkybėmis pastebi, kad sanglaudos politikos įnašas įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ turi atitikti Sutarties dėl ES veikimo 174 straipsnyje išdėstytus tikslus ir pagrindinį ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudos tikslą, Lisabonos sutartimi nustatytą Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje,

11. nurodo, kad sanglaudos politikos tikslas yra stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, kad būtų skatinama Sąjungos, kaip harmoningos visumos plėtra ir mažinti įvairių regionų išsivystymo lygių skirtumus ir nepalankioje padėtyje atsidūrusių regionų atsilikimą. Ypatingas dėmesys šiuo atveju turi būti skiriamas kaimo vietovėms, ekonominių problemų turinčioms vietovėms arba pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms bei didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms, pavyzdžiui, labai retai apgyvendintiems toliausiai į šiaurę esantiems regionams bei salų, pasienio ir kalnuotoms vietovėms, be to, Regionų komitetas primena tyrime „Europa 2020“ nurodytus iššūkius ES regionams, tarp jų ir atokiausiems regionams, miestams, kurių priemiesčiuose padėtis nepalaujamai blogėja ir didėja socialinis ir ekonominis skurdas, ir toliau laikosi nuomonės, kad įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ taip pat reikia atsižvelgti į atokiausius regionus kaip numatyta Sutarties dėl ES veikimo 349 straipsnyje,

⁽²⁾ Regionų komiteto nuomonė „Lisabonos strategijos ateitis po 2010 m.“, CdR 25/2008 fin.

⁽³⁾ Regionų komiteto perspektyvinė nuomonė „Sanglaudos politikos ateitis“, CdR 210/2009 fin.

12. nurodo, kad ES struktūriniai fondai iki šiol labai padėjo įgyvendinti Lisabonos strategiją, tačiau apgailestauja dėl pernelyg mažo regionų ir vietos valdžios institucijų dalyvavimo šiame procese,

13. todėl pritaria 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadoms, kuriose pabrėžiama ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos stiprinimo ir infrastruktūros kūrimo svarba, siekiant prisidėti prie sėkmingo strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo, tačiau apgailestauja, kad šiose išvadose neteikiama pakankama svarba regioniniam aspektui,

14. atkreipia dėmesį į Vim Kok ataskaitos išvadas dėl vietos ir regionų valdžios institucijų interesų nepaisymo įgyvendinant Lisabonos strategiją ir, atsižvelgdamas į tai, mano, kad aktyvus vietos valdžios institucijų dalyvavimas yra svarbi prielaida sėkmingam strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimui,

15. todėl mano, kad sėkmingam strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimui ypatingai svarbūs šie veiksniai:

- plataus vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo užtikrinimas ankstyvuju etapu, suinteresuotiesiems subjektams suteikiant galimybę prisiimti bendrą atsakomybę už strategijos „Europa 2020“ tikslus, turinį ir priemones,
- strategija „Europa 2020“ turi padėti panaudoti visų regionų ir vietos valdžios institucijų teritorinių vienetų vystymosi potencialą,
- strategija „Europa 2020“, kuri yra daugiau teminio pobūdžio, turi būti susieta su visais sritimis apimančiu sanglaudos politikos požiūriu, siekiant užtikrinti visapusišką dalyvavimą ir poveikį visiems teritoriniams vienetams,

16. tačiau perspėja, kad nauji ataskaitų teikimo reikalavimai, neįeinantys į dabartines procedūras, sanglaudos politikai užkrauna dar didesnę administracinę našta,

17. pabrėžia, kad įgyvendinant sanglaudos politiką ir ateityje daugiausia dėmesio turi būti skiriama lanksčioms vietos ir regionų reikalavimams pritaikytoms programoms, padedančioms vietos ir regionų valdžios institucijoms vietoje surasti sprendimus įvairiausiems vystymosi poreikiams, taip įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ tikslus,

18. griežtai prieštarauja Europos Komisijos pasiūlymui, pateiktam 2010 m. gegužės 12 d. komunikate dėl tvirtesnio ekonominio valdymo, laikinai neleisti naudotis Sanglaudos fondu valstybėms narėms, kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra ir pateikia nuorodą į savo 2010 m. birželio 10 d. rezoliuciją ⁽⁴⁾,

⁽⁴⁾ Regionų komiteto pozicija, išreikšta jo 2010 m. birželio 10 d. rezoliucijoje (CdR 175/2010, 12 punktus).

19. primena, kad sanglaudos politika yra taip pat glaudžiai susijusi su visuotinės svarbos paslaugomis, kadangi šios dvi politikos kryptis apima daugelį sričių stiprinamos vidaus rinką ir sanglaudą Europoje. Mano, kad visuotinės svarbos paslaugos yra lemiamas pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo veiksnys ir joms turėtų būti suteikta išskirtinė vieta strategijoje „Europa 2020“. Kaip siūloma Monti ataskaitoje dėl naujosios vidaus rinkos strategijos (2010 m. gegužės mėn.), svarbiausi būsimos ES augimo strategijos politiniai tikslai turėtų būti visuotinės svarbos paslaugų infrastruktūros finansavimas ir paslaugų, skatinančių socialinę įtrauktį, teikimas,

20. svarbiu strategijos „Europa 2020“ uždaviniu ir esmine pridedamąja verte laiko būtinų struktūrinių reformų Europoje, įskaitant ES institucijas, įgyvendinimą, siekiant skatinti tvarų ekonomikos augimą, naujoves ir užimtumą. Šios struktūrinės reformos yra nepaprastai svarbios sėkmingam sanglaudos politikos vykdymui,

21. nepitaria priemonėms, kuriomis pagrindinis struktūrinių fondų paramos prioritetas teikiamas tik paramai, skiriamai strategijoje „Europa 2020“ nustatytiems struktūriniams trūkumams ištaisyti, jei jos tuo pat metu neatitinka sanglaudos politikos tikslų (pagrindinių sąlygų),

22. tačiau mano, kad pasitelkus partnerystę grindžiamą dialogą su vietos ir regionų valdžios institucijomis, pradėtą gerokai prieš kitą struktūrinių fondų programavimo etapą, ir, prireikus, sutarčių pagrindu, kaip kad RK siūlo teritorinių paktų atveju, įmanoma nustatyti bendrus būsimos struktūrinių fondų panaudojimo tikslus ir rodiklius, kurių dauguma būtų privalomi visiems suinteresuotiesiems subjektams ir taip galėtų padėti nustatyti makroekonominės sąlygas,

Sanglaudos politikos indėlis įgyvendinant tris prioritetus: pažangų, tvarų ir integracinį augimą

23. palankiai vertina tai, kad strategijoje „Europa 2020“ daugiausiai dėmesio skiriama tvariam ekonomikos augimui, naujovėms ir užimtumui ir kad labiau atsižvelgiama į socialinį ir aplinkosaugos matmenis,

24. vertina tai, kaip visapusišką suvokimą, kad konkurencingumas turi būti grindžiamas tvarumu ir didesne socialine ir ekonomine sanglauda,

25. nurodo, kad sanglaudos politikai jau praityje teko svarbus vaidmuo stiprinant pažangų, tvarų ir integracinį augimą Europos Sąjungoje – pagrindinius dabartinės strategijos „Europa 2020“ elementus,

Sanglaudos politikos indėlis įgyvendinant nustatytus tikslus

26. pabrėžia, kad sanglaudos politikos priemonės – vadovaujantis Sutartyje nustatytais sanglaudos politikos tikslais – gali būti nepaprastai naudingos įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ tikslus. Labai svarbu išlaikyti pusiausvyrą tarp šios politikos tradicinės (ir iki šiol galiojančios) misijos ir naujų strateginių iššūkių, kurie yra bendri visoje Europos Sąjungoje. Tokia pusiausvyrą gali būti pasiekta, be kita ko, išsaugant specialų konvergencijos regionų statusą,

27. nurodo, kad būsimos strategijos „Europa 2020“ tikslais, ypač atsižvelgiant į mažėjančias lėšas, nesiekiami pirmiausia kiekybiškai naudoti biudžeto lėšas. Veiksmingas strategijos įgyvendinimas labai priklauso nuo naudojamų instrumentų pobūdžio, kokybės ir patogumo naudoti. Todėl pažymi, kad teisėta siekti kiek įmanoma labiau integruoti visas esamas ES finansines priemones. Tai ypač pasakytina apie tas priemones, kurios iš tikrųjų padeda finansuoti panašaus pobūdžio veiklą (pvz., ERPF ir EŽŪFKP lėšos, skirtos kaimo vietovių vystymuisi),

28. išvelgia būtinybę toliau kurti naujoviškas sanglaudos politikos finansavimo priemones, pavyzdžiui, atnaujinamuosius fondus, taip toliau gerinant sanglaudos politikos svėrto poveikį įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ tikslus,

29. atsižvelgdamas į užimtumo tikslą (padidinti 20–64 m. Europos Sąjungos piliečių užimtumą iki 75 proc.), atkreipia dėmesį į tai, kad pagal dabartines struktūrinių fondų programas buvo skirta 14 mlrd. eurų siekiant stiprinti įmonių ir darbuotojų gebėjimą numatyti ir valdyti pokyčius. Apie 9,4 mlrd. eurų iš šios sumos skirti padėti įmonėms įgyvendinti veiksmingą žmogiškojo kapitalo ugdymo politiką,

30. pabrėžia, kad kuriant naujas užimtumo galimybes ir (arba) švietimo ir mokymo priemonių pagalba didinant galimybes įsidarbinti, būtina teritorinės svarbos fondų, konkrečiai Europos socialinio fondo ir Europos regioninės plėtros fondo stipresnė sąveika,

31. todėl pritaria pasiūlymui sukurti bendrą Europos strateginį pagrindą, kuris apimtų ERPF, ESF, sanglaudos fondą, ERPF ir EŽF, todėl ragina Europos Komisiją ir artimiausiu paramos laikotarpiu užtikrinti šį ERPF ir ESF bendradarbiavimą bendru sanglaudos politikos pagrindų reglamentu,

32. atsižvelgdamas į mokslinių tyrimų tikslą (iki 3 proc. BVP padidinti ES mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros išlaidas), pabrėžia, kad, Komisijos duomenimis, dabartinio finansavimo laikotarpiu 86 mlrd. eurų arba 25 proc. sanglaudai skirtų išteklių investuojama į MTTP ir naujoves, taip kuriant ir plėtojant Europos regionų mokslinių tyrimų aplinką,

33. atkreipia dėmesį į tai, kad regionų ir vietos valdžios institucijų poreikiams skirta paramos politika, kaip ir sanglaudos

politika, padeda ugdyti kompetenciją Europoje ir gali padėti užtikrinti, kad Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų politika būtų pakankamai plati, kad būtų galima sėkmingai įgyvendinti strategiją „Europa 2020“,

34. mano, kad atsižvelgiant į klimato ir energetikos tikslus (sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 20 proc., 20 proc. padidinti naudojamų atsinaujinančių energijos šaltinių dalį ir 20 proc. pagerinti energijos vartojimo efektyvumą), visų valstybių narių struktūrinių fondų programose aplinkos kokybės gerinimui turi būti ir toliau teikiamas prioritetas, ir nurodo, kad dabartinio finansavimo laikotarpiu jam skiriamas trečdalis visų sanglaudos politikos išteklių (105 mlrd. eurų). Tačiau perspėja, kad naujų finansavimo priemonių sukūrimas tarptautiniu lygiu klimato kaitos politikos srityje neturi paskatinti sumažinti sanglaudos politikai skiriamų lėšų, taip pat kartoja savo reikalavimą, kad dėl investicijų neturėtų dar labiau išaugti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis,

35. nurodo, kad 48 mlrd. eurų iš šios bendros sumos naudojama kelių sričių veiksams, kuriais sprendžiami dėl klimato kaitos kylantys uždaviniai, tarp jų – padarinių švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės. Tai taip pat apima investicijas, pavyzdžiui, į energijos efektyvumo ir atsinaujinančios energijos skatinimą (9 mlrd. EUR), ir į netiesiogines priemones, pavyzdžiui, darnaus miesto transporto projektus (6,2 mlrd. EUR),

36. atsižvelgdamas į švietimo tikslą (mažinti mokyklos nebajamųjų mokinių skaičių, o aukštąjį išsilavinimą arba jam lygiavertę kvalifikaciją turinčių 30–34 m. amžiaus gyventojų skaičių padidinti iki 40 proc.), nurodo, kad jau dabartiniu finansavimo laikotarpiu, sanglaudos politikos priemonėmis įvairiose veiklos programose labai prisidedama mažinant mokyklos nebajamųjų mokinių skaičių, tačiau reikia atsižvelgti į konkrečias su pasiekiamumu ir švietimo įstaigų išlaidų susijusias problemas retai apgyvendintose vietovėse,

37. tačiau pabrėžia, kad ES įgaliojimai šioje srityje yra riboti ir valstybės narės turi suteikti vietas ir regionų valdžios institucijoms pakankamai finansinių išteklių ir sprendimų priėmimo galių, be to, atsižvelgdamos į šiuos pagrindinius tikslus, jos turi nustatyti savo nacionalinius tikslus, atitinkančius kiekvienos jų esamą padėtį ir aplinkybes,

38. atsižvelgdamas į skurdo mažinimo tikslą (20 mln. sumažinti Europos Sąjungoje skurde gyvenančių arba rizikuojančių jį patirti žmonių skaičių), yra įsitikinęs, kad į ekonomikos augimą ir užimtumą orientuota sanglaudos politika, prie kovos su skurdu Europos Sąjungoje turi prisidėti visų pirma remdama vietas ir regionų įtrauktis ir užimtumo projektus; naujosiose programose 19 mlrd. eurų skiriama pašalinti įsidarbinimo kliūtis, visų pirma moterims, jaunimui, vyresnio amžiaus žmonėms arba mažesnės kvalifikacijos darbuotojams,

39. nurodo, kad Europos Komisijos duomenimis, vykdomomis ESP programomis 2007 m. ir 2008 m. pasinaudojo beveik 6 mln. žmonių, tarp jų 52 proc. moterų. Maždaug trečdalis šių priemonių buvo skirtos padėti darbuotojams. Kitos priemonės buvo skirtos bedarbiams (33 proc. gavėjų, tarp jų 7 proc. ilgalaikių bedarbių) bei ypatingai pažeidžiamoms grupėms (migrantams ir mažumoms (13 proc.)),

40. tačiau šiomis aplinkybėmis nurodo, kad pagal Sutarties dėl ES veikimo 153 straipsnį Europos Sąjunga gali tik paremti ir papildyti valstybių narių veiksmus šioje srityje,

41. pabrėžia, jog būtina leisti naudoti struktūrinius fondus nelygybei sveikatos priežiūros srityje mažinti,

Sanglaudos politikos indėlis įgyvendinant pavyzdines iniciatyvas

42. nurodo, kad strategijoje „Europa 2020“ numatytais pavyzdinėmis iniciatyvomis iš esmės siekiama teminių arba konkrečių sektorių tikslų, tačiau jos apima ir nemažą sanglaudos politikos veiklos sritį,

43. pripažįsta, kad Komisija jau pabrėžė struktūrinių fondų indėlį įgyvendinant didžiąją dalį pavyzdinių iniciatyvų ir, kad sanglaudos politika ir struktūriniai fondai yra svarbūs katalizatoriai stiprinant pažangų, tvarų ir integracinį augimą ES valstybėse narėse ir regionuose,

44. atkreipia dėmesį į tai, kad strategijos „Europa 2020“ pavyzdinėse iniciatyvose numatytas priemonės būtina suderinti su esamais procesais ir priemonėmis, siekiant užtikrinti skaidrumą ir išvengti procesų ir ataskaitų teikimo prievolių pasikartojimo,

45. mano, kad Europos Komisijai būtų tikslinga plėtojant pavyzdines iniciatyvas taikyti įvairias Europos rėmimo priemones integruojantį požiūrį ir užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į decentralizuotos sanglaudos politikos principą ir, jei įmanoma ir būtina, jis būtų praplečiamas,

46. pakartoja savo nuomonėje dėl sanglaudos politikos ateičiai išreikštą reikalavimą, kad siūlomos pavyzdinės iniciatyvos neturi lemti Europos sanglaudos politikos apribojimo. Struktūriniai fondai turi išlaikyti gebėjimą spręsti problemas regionų lygiu ir negali apsiriboti tik sektorių poreikių tenkinimu,

47. atsižvelgdamas į iniciatyvą dėl *skaitmeninės darbotvarkės*, nurodo, kad tarp skaitmeninės darbotvarkės ir sanglaudos politikos įgyvendinimo egzistuoja glaudūs ryšiai, ypač susiję su visuotine prieiga prie plačiajuosčio ryšio kaimo vietovėse ir naujų paslaugų, skirtų įveikti demografinius pokyčius, kūrimu,

48. mano, kad Inovacijų sąjungos pavyzdinė iniciatyva suteikia galimybę užtikrinti geresnį darbo ir atsakomybės pasi-

dalijimą tarp kompetencija pagrįstų pagrindinių mokslinių tyrimų ir taikomųjų mokslinių tyrimų skatinimo Europos lygiu bei naujovių skatinimo vietos lygiu, siekiant užtikrinti būtiną platų poveikį,

49. atkreipia dėmesį į sanglaudos politikos priemones, skirtas regioninių inovacijų sistemų kūrimui, teritorinio bendradarbiavimo instrumentus, rizikos kapitalo suteikimą ir priemones, skirtas paspartinti naujoviškų gaminių įdiegimą ir skatinti kurti suinteresuotųjų verslo, mokslo ir administravimo subjektų tinklus,

50. ragina tiksliau nustatyti, kokių uždavinių siekiama ES priemonėmis, decentralizuotų naujovių skatinimo priemonių srityje, nes naujovių skatinimas jau dabar yra svarbiausias ES struktūrinių fondų programų elementas,

51. atsižvelgdamas į pavyzdinę iniciatyvą „Tausiai išteklius naudojanti Europa“, palankiai vertina tikslą ateityje išteklių naudojimą atsieti nuo ekonomikos augimo ir nurodo, kad reikėtų laikytis decentralizuoto požiūrio į įgyvendinimo politiką ir daugiau naudotis struktūrinių fondų lėšomis, visų pirma energijos vartojimo efektyvumo gerinimui, alternatyviems energijos šaltiniams, antrinių žaliavų panaudojimo ekonomikos skatinimui ir aplinką tausojančio transporto koncepcijų kūrimui; tai padidintų šios iniciatyvos veiksmingumą,

52. pabrėžia, kad taikant įvairias pavienes priemones būtina aiškiai atskirti Europos Sąjungos ir valstybių narių įgaliojimus šioje srityje ir užtikrinti subsidiarumo principo laikymąsi. Be to, būtina skirti daugiau dėmesio įvairių panaudotų priemonių veiksmingumui,

53. atsižvelgdamas į pavyzdinę iniciatyvą „Globalizacijos erai pritaikyta pramonės politika“, pabrėžia, kad sanglaudos politika labai prisideda prie konkurencingumo skatinimo, stiprindama pirmaisia silpnųjų regionų pramonės vystymo potencialą, skatindama branduolių kūrimo iniciatyvas, MVĮ rėmimo priemones, plėsdama ekonominės aplinkos infrastruktūrą arba remdama pramoninių zonų įvairinimą,

54. atsižvelgdamas į pavyzdinę iniciatyvą „Nauji gebėjimai ir naujos darbo vietos“ palankiai vertina Komisijos pastangas padėti jaunajai kartai mokymosi ir darbo pasaulyje ir pritaria studentų ir stažuotojų judumo skatinimui bei paramos priemonėms, skirtoms padėti jauniems žmonėms integruotis į darbo rinką,

55. atkreipia dėmesį į didelį dubliavimąsi su Europos socialinio fondo kuruojamomis sritimis ir pritaria pastangoms glaudžiau susieti šiuos tikslus su atitinkamomis Europos finansavimo priemonėmis,

Sanglaudos politikos valdymo sistema gali labai prisidėti prie sėkmingo strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo

56. nurodo, kad pastaraisiais metais sėkmingai išplėtota daugiapakopė struktūrinės politikos sistema, aktyviai dalyvaujant vietos ir regionų suinteresuotiesiems subjektams ir atsižvelgiant į realią vietos situaciją, gali labai prisidėti prie sėkmingo strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo,

57. pabrėžia, kad siekiant šio tikslo turi būti išlaikyti arba sustiprinti šie sanglaudos politikos elementai:

- daugiametis programavimas,
- pasidalijamasis valdymas ir bendras finansavimas,
- visuotinis struktūrinės politikos įgyvendinimas visuose Europos Sąjungos regionuose,
- kitais rodikliais nei BVP grindžiamas programavimas ir programų įvertinimas dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms,
- decentralizuotas įgyvendinimas,
- vietos suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas, vadovaujantis struktūrinių fondų partnerystės principu,
- lankstus Europos prioritetų taikymas regionuose,
- teritorinis bendradarbiavimas,

58. yra įsitikinęs, kad ankstesnis sanglaudos politikos orientavimas į ekonomikos augimą ir užimtumą yra tinkamas ir todėl neišvelgia poreikio dar labiau sugriežtinti šiuo metu taikomą struktūrinių fondų lėšų skyrimo sistemą. Sanglaudos politikos pagrindu ir toliau turi būti vietos ir regionų sąlygoms pritaikytos strategijos, kuriose atsižvelgiama į skirtingą vystymosi poreikį,

59. ragina Europos institucijas užtikrinti demokratinį ir tinkamą atsakingų valdžios institucijų dalyvavimą kuo skubiau įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ ir jos sąsajas su sanglaudos politika, pavyzdžiui, suteikiant pakankamai laiko konsultacijoms ir nuomonių formavimui visais lygiais ir užtikrinant, kad sprendimų priėmimo procesai išliktų skaidrūs ir suprantami,

Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

60. mano, kad teritorinė sanglauda, kaip numatyta sutartyje, turi būti orientacinis strategijos „ES 2020“ ir kitos ES politikos įgyvendinimo principas. Daugiapakopio valdymo principas turi būti taikomas visais strategijos įgyvendinimo etapais,

61. tačiau išvelgia poreikį stiprinti vietos ir regionų valdžios institucijų administracinius gebėjimus, kad jie galėtų atlikti savo svarbų vaidmenį įgyvendinant strategiją „Europa 2020“,

62. todėl ragina Europos institucijas ir valstybes nares pagal *Vietos ir regionų valdžios institucijų teritorinį paktą*, nustatyti, kaip jos dalyvaus įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, ir apibrėžti pavyzdinėms iniciatyvoms tenkančių vaidmenį, atsižvelgiant į realią vietos situaciją; pasiūlymu dėl teritorinių paktų valstybių narių lygiu turėtų būti sudaryta struktūruoto vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo galimybė, atsižvelgiant į jų kompetenciją ir laikantis subsidiarumo principo,

63. siūlo, vadovaujantis šiuo teritoriniu paktu, Europos sanglaudos politiką naudoti kaip svarbią vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo priemonę įgyvendinant strategiją „Europa 2020“. Visose pagal Europos sanglaudos politiką remiamose teritorijose reikėtų sudaryti galimybę, teritorinių paktų pagalba sutelkti svarbiausius vietos suinteresuotuosius subjektus siekiant įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ prioritetus ir pagrindinius tikslus,

64. pritaria, kad atsižvelgiant į sanglaudos politikos tikslus šiam tikslui būtų nustatytos papildomos taisyklės, sudarančios galimybę įgyvendinant savo veiksmų programas vietos ir regionų valdžios institucijoms aktyviai dalyvauti siekiant strategijos „Europa 2020“ augimo prioritetų ir pagrindinių tikslų,

65. siekiant strategijos „Europa 2020“ prioritetų ir pagrindinių tikslų siūlo pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą organizuoti vietos ir regionų valdžios institucijų keitimąsi informacija ir tinklų kūrimą ir, jei reikia, pasinaudoti Europos teritorinio bendradarbiavimo grupe (ETBG). Tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje būtų galima numatyti papildomus vietos ir regionų valdžios institucijų veiklos prioritetus siekiant įgyvendinti Europos Komisijos pavyzdines iniciatyvas,

66. siūlo Europos Komisijai skirtų ataskaitų apie Europos lėšų panaudojimą sistemą naudoti nustatant, ar vietos ir regionų valdžios institucijų pastangos įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ yra vaisingos. Taip būtų išvengta naujų biurokratinių struktūrų ir ataskaitų rengimo prievolės. Nereikėtų nei naujų institucijų, nei papildomų lėšų,

67. ragina Europos Komisiją Europos Parlamentui ir Regionų komitetui nuolat teikti pirmiau minėtomis ataskaitomis pagrįstą informaciją apie teritorinių paktų įgyvendinimą pagal strategiją „Europa 2020“, kuri yra ES sanglaudos politikos dalis, ir aptarti strateginį koregavimą,

68. ragina Europos Komisiją 5-ojoje ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitoje pateikti savo viziją apie būsimas sanglaudos politikos ir strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo sąsajas,

69. mano, kad 2010 m. lapkričio mėn. pradžioje planuojama paskelbti 5-oji sanglaudos ataskaita turi pradėti diskusiją visos ES mastu dėl būsimų sanglaudos politikos gairių įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, kurioje dalyvautų vietos ir regionų lygmenys, kad pasibaigus konsultacijų ir bendradarbiavimo etapui šias gaires būtų galima laiku patvirtinti prieš prasidedant naujam finansavimo laikotarpiui,

70. be to, mano, kad Regionų komiteto dalyvavimas toliau įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ turėtų būti labiau struktūruotas, ir, atsižvelgdamas į tai, siūlo į Europos Komisijos pavasario Europos Vadovų Tarybai pateikiamą metinę ataskaitą įtraukti konkretų skyrių dėl vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo įgyvendinant strategiją,

71. atkreipia dėmesį į „Europos 2020“ stebėsenos platformos sukaupią vietos ir regionų patirtį, kuria galima pasinaudoti atliekant strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo stebėseną ir vykdant Regionų komiteto darbą,

Daro šias išvadas:

72. sanglaudos politika turi ir toliau būti orientuota į ES sutartyje įtvirtintus tikslus stiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, visų pirma mažinant regionų išsivystymo lygio skirtumus ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų atsilikimą,

73. laikantis šios prielaidos, sanglaudos politika labai prisidės prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo,

74. tačiau tai pavyks tik tuo atveju, jei ir ateityje sanglaudos politika bus orientuota į visus Europos Sąjungos regionus,

75. tik taikant visas sritis apimančią sanglaudos politikos požiūrį galima užtikrinti, kad visi Europos Sąjungos regionai turėtų galimybę aktyviai dalyvauti įgyvendinant strategiją „Europa 2020“,

76. tai galėtų pavykti pasitelkiant *vietos ir regionų valdžios institucijų teritorinį paktą*, kuriame Europos institucijų lygiu būtų apibrėžtas regionų ir vietos valdžios institucijų dalyvavimas įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ ir pateikiamas pasiūlymas dėl teritorinių paktų, kurie valstybių narių lygiu galėtų sudaryti struktūruoto valdžios institucijų dalyvavimo galimybę, atsižvelgiant į jų kompetenciją,

77. skiriant paramą pagal sanglaudos politiką ir toliau daugiausia dėmesio reikia skirti silpniausiems ir daugiausiai problemų turintiems regionams ir tiems regionams, kurie po 2013 m. nors ir nebeatitiks reikalavimų didžiausiai paramai gauti, bet ir toliau turės didelių problemų (įskaitant „statistinio poveikio regionus“), reikėtų nustatyti tinkamas ir teisingas pereinamojo laikotarpio priemones, kad jie galėtų išlaikyti pasiektą pažangos lygį, taip siekiant užtikrinti tvarumą,

78. tuo pat metu reikia ir toliau remti regionus, kurie jau dabar aktyviai prisideda prie ES konkurencingumo. Be to, net ekonomiškai stipresniuose regionuose yra struktūriniu požiūriu silpnusių sričių, kurioms taip pat reikalinga parama,

79. teritorinė sanglauda gali labai daug prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo skatindama pasienio, tarpautinių ir regionų bendradarbiavimą,

80. Europos socialinis fondas ir ateityje turi išlikti sanglaudos politikos dalimi ir tai turi būti užtikrinta bendru pagrindų reglamentu,

81. Regionų komitetas turi struktūriniu būdu – taip pat ir pasitelkiant „Europa 2020“ stebėsenos platformos surengtus duomenis – dalyvauti toliau įgyvendinant strategiją „Europa 2020“. Todėl į Europos Komisijos pavasario Europos Vadovų Tarybai skirtą metinę ataskaitą turi būti įtrauktas *konkretus skyrius dėl vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo įgyvendinant šią strategiją*,

82. Europos Sąjungos vietos ir regionų valdžios institucijos, įgyvendindamos būsimą sanglaudos politiką Europoje, norėtų prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ sėkmės.

2010 m. spalio 5 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkė
Mercedes BRESSO